

Наталія НІКОРЯК

БІОГРАФІЧНІ ЕКСПЕРИМЕНТИ ЛУ СІНЯ (на прикладі повісті “Достеменна історія А-Q”)

Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія.

Випуск 1(35) 2016

УДК 821.581 (Лу Сінь)

Нікоряк Н. Біографічні експерименти Лу Сіня (на прикладі повісті “Достеменна історія А-Q”); 13 стор.; бібліографічних джерел – 9; мова – українська.

Анотація. Аналізується творчий експеримент Лу Сіня у жанрі біографії на прикладі повісті “Достеменна історія А-Q”. Зазначається, що повість постає як узагальнена біографія китайського суспільства початку ХХ ст. та фікціональна біографія “видатної особистості” зазначеної епохи – головного персонажа А-Q. Підкреслюється, що біографічний експеримент Лу Сіня полягає у своєрідному синтезі історичного, біографічного та культурологічного маркерів. Підкреслюється і вплив психоналітичних біографічних праць на творчу манеру письменника.

Ключові слова: Лу Сінь, біографія, фікціональна біографія, трагічна іронія, читач.

Лу Сінь став засновником сучасної китайської літератури і одним із найвидатніших письменників Китаю першої третини ХХ століття. Автор відомий також і як публіцист, критик, дослідник, перекладач зарубіжної класики, творчість якого неодноразово була в центрі уваги як перекладачів, так і дослідників (М. Федоренко, Л. Ейдлін, Л. Позднеєва, В. Васильєв, В. Семанов, В. Сорокін, Д. Підмогильна).

У творчому доробку цього письменника, окрім текстів, сповнених власне автобіографічними мотивами (“Кун І-ци”, “Рідне село”, “Ліки”, “Маленька пригода” та ін.), є текст, який балансує на межі дійсної і уявної біографії. Мова йде про повість “Достеменна історія А-Q” (1921), в якій на прикладі життєпису вигаданого (або збірного) героя на ім'я А-гуй показана реальна доля цілого прошарку китайського суспільства початку ХХ століття. Привертає увагу ця повість і тим, що будь-який біографічний (чи псевдобіографічний) текст надає нам більше інформації про автора і його середовище, ніж про об'єкта біографії [16, с. 137]. Як наслідок, не можливо провести чітку межу між вигаданим і реальним біографічним фактом.

Шалена популярність біографічного жанру (як і різновиду – псевдобіографічного) в ХІХ ст., а пізніше у 20-40-х рр. ХХ ст. в західноєвропейській і в російській (згодом – радянській) літературі, не могла не вплинути на творчість Лу Сіня, який був добре обізнаний (як критик, науковець і перекладач) у тогочасних літературних віяннях. Зокрема, в російській літературі, якою зачитувався письменник, біографія трансформувалася у форму “історичного” чи “історико-біографічного роману”, в якій підкреслювалося значення історичної епохи. “Не читайте книг з історії, нічого, крім біографій, саме там ви знайдете життя без усілякої теорії”, – стверджував британський політик ХІХ ст. Дізраелі [2, с. 118]. До того ж численні психоналітичні розвідки про митців, які з'являлися у ті роки, написані як професійними психоналітиками, так і

письменниками, залишили свій відбиток на творчій манері Лу Сіня, якого називали “великим майстром художнього психоаналізу” [3, с. 7]. Характерною рисою творчої манери письменника визначають те, що образи дійсності він змальовує власними думками й поглядами героя, уникаючи при цьому свого авторського, стороннього пояснення, не кажучи читачеві, що він це робить. А це, у свою чергу, допомагає краще розкрити внутрішній світ героя (або автора), відтворити побутове й соціальне оточення, повною мірою передати особливості описуваної доби. Другою ключовою рисою творчої манери цього письменника є “трагічна іронія”, суть якої полягає у іронічній подачі оповіді у тексті, проте ні автору, ні читачеві від цього не весело, а, навпаки, дуже сумно й боляче. Фактично сміх змішується із жалем і співчуттям, що викликає відчуття невимовного трагізму [3, с. 8]. Мабуть, тому Лу Сінь вибрав особливу жанрову форму для своєї “достеменної історії” – своєрідне пародіювання біографії “видатної особистості”, а оскільки був майстром, в першу чергу, малої форми, то спромігся на написання лише повісті, а не роману. Зауважимо, що перед нами постає різновид біографічного жанру, а саме “фікціональна біографія” (А. Буїзон), тобто текст, що оповідає про життя певної особи і має формальні ознаки біографії (містить наратив, часові маркери та ін.) [15].

Традиційною особливістю біографічної прози визначають документальність, фактуальну точність як чинник, що регулює межі авторського вимислу і надає творові фактографічного характеру. До того ж, ключовою рисою постає те, що в центрі дослідження стоїть людина, особистість [2, с. 118]. Повість “Достеменна історія А-Q” є прикладом індивідуально-художньої реалізації власного сприйняття та переосмислення подій революції 1911 року. На реальному прикладі села Вейчжуан письменник правдиво показав процес розорення села, голод і убогість простих людей, свавілля чиновників і місцевої “еліти”. А в образі головного

героя, сільського наймита А-Q, втілив у концентрованій формі “головні патології національного характеру китайців” [9, с. 11]. Ці патології були настільки явні, що багато сучасників Лу Сіня знаходили в собі і в оточуючих дух А-Q, незалежно від їх соціального статусу”: “Коли повість “Достеменна історія А-Q” стала друкуватися з продовженням у газеті, багато хто відчував страх і неспокій перед появою нової частини; вони боялися, що, черга дійде й до них, і вони можуть стати предметом насмішок... З цього часу отрута сумніву стала поширюватися, і кожний упізнавав себе і знаходив свої темні сторони в образі А-гуя” [цит. за: 13, с. 59]. І не дивно, оскільки цей образ поклав початок цілій плеяді літературних героїв, що страждали різними формами “ак’юїзму”. Дослідник творчості Лу Сіня Л.З. Ейдлін зауважив, що “ак’юїзм – це лицемірство, зведене у ранг ширості: шукаючи втіхи у “моральній перемозі”, людина починає вірити в реальність її і вже забуває про те, що придумана вона ним самим, і лицемірна спочатку віра набуває зрештою викривленої подібності ширості, і вже не знайти кінців. Залишається лише задовольнятися рабським станом” [12, с. 17-18]. Лу Сінь вважав “ак’юїзм” найшкідливішою хворобою в Китаї, тією головною “виразкою”, яку він хотів вилікувати [3, с. 6-7].

Проте не лише на сторінках художніх текстів автор піднімав цю проблему, а й у своїх ранніх критичних працях (“Про відхилення у розвитку культури”, 1908), де виступав за “становлення особистості”, “вдосконалення моральних якостей людини” [7, с. 68]. Зрештою, Лу Сінь зазначав, що “смерть від хвороби, то не таке велике нещастя. У першу чергу необхідно сприяти духовному відродженню народу, і краще за все це можна зробити за допомогою літератури” [цит. за: 7, с. 69]. Зберігає образ свою актуальність не лише через неминуність самого “ак’юїзму”, а й через глибину образу, що залишився нерцептованим до кінця.

Сам письменник сумнівався, чи вдалося йому у повісті “Достеменна історія А-Q” зобразити душу сучасного китайця: “Не знаю, що скажуть інші, але мені здається, ніби кожний з нас оточений високою стіною, ніби стіни відділяють нас один від одного і заважають нам спілкуватися. Колись наші древні розумники, так звані мудреці, встановивши відмінність вищих від нижчих, розділили все населення на десять станів. І хоча старим поділом сьогодні не користуються, але дух все живе, ще й доведений до крайньої гостроти – різниця з’явилася навіть у тілі кожної людини, так що руки стали зневажати ноги, як щось незмінне” [4]. Таким чином, задум Лу Сіня був грандіозний: на прикладі фрагменту життя однієї людини написати біографію цілого покоління. Автор пояснював, що узагальненість образу традиційна для китайського мистецтва: “Наприклад, художник, що малює людей, довгий час мовчки спостерігає за ними, виношує їх у своєму серці, а потім зосереджується й одним рухом

пензля робить портрет, ніколи не використовуючи один прототип” [9]. Такий конкретний і, водночас, узагальнений образ постає у цій повісті.

Автор зазначає, що кожний письменник бачить людське життя по-своєму, і, зрештою, кожен читач сприймає твір по-своєму. Те, що автор здійснив спробу написати біографію “типового представника старого китайського суспільства” підтверджує і архітектонічно-композиційне вирішення тексту. Перед нами розгортається біографічна історія у дев’яти розділах, кожен з яких має свою назву, що розкриває основний зміст життєвого відтинку: “Передмова”, “Короткий нарис перемог”, “Дальший нарис про перемоги А-Q”, “Любовна трагедія”, “Проблема засобів існування”, “Від піднесення до занепаду”, “Революція”, “Йому не дозволено стати революціонером”, “Грандіозний фінал” [3]. Таким чином, біографія А-Q постає поетапно – від “уявних перемог” до “грандіозного”, проте трагічного фіналу. Зауважимо, що автор обирає для життя свого героя дев’ять ключових моментів, які можна співвіднести з дев’ятьма колами дантового пекла.

Назва першого розділу – “Передмова” – має подвійне декодування: з одного боку, перед нами постає передмова Лу Сіня до тексту в цілому, з іншого – передмова/вступ до показу історії життя головного героя. Читач має можливість зазирнути у творчу лабораторію письменника і сповна відчувати “творчі муки” автора. Зокрема, у “Передмові” письменник повідомляє нам про свої творчі наміри: “Вже й не рік, і не два, як хочу я написати достеменну історію А-Q. Однак, і хочу, і знов же, – не наважуюсь писати” [3, с. 11]. Інтимно-сповідальний характер початку тексту зразу налаштовує читача на співпереживання авторові, а пізніше на співчуття до самого героя. До того ж, ці слова в черговий раз підтверджують тезу, що “твір живе у свідомості автора безпосередньо, як художня модель дійсності” [1, с. 292].

Авторські сумніви щодо написання біографії викликані насамперед письменницькою скромністю. Лу Сінь усвідомлює, що перед тим, як писати про іншу людину, слід самому чогось досягти: “Видко, я не належу до тих, “хто лишає по собі афоризми”! Споконвіку ж бо так уже ведеться, що безсмертне перо повинно оповідати про безсмертну людину. Виходить, отже, що літературний твір увічнею людину, а людина – літературний твір. А що зрештою залежить від чого, не розбереш!” [3, с. 11]. Проте на цьому авторські одкровення не закінчуються, Лу Сінь зізнається, що “не зважаючи на такі сумніви, я повертаюся до історії А-Q, немов би якийсь біс у моїх думках спонукав до того. // Проте, як тільки я опускаю перо на папір з наміром створити цей швидкотліний твір, я одразу відчуваю колосальні труднощі” [3, с. 11]. Так, у першому розділі перед нами подано ніби фрагмент автобіографії самого письменника, де автор постає

як реальна особа, що ділиться з читачем своїми “творчими муками”.

Однак робота над написанням біографії тягне за собою наступні перепони. Зокрема, “перша трудність, – на думку автора, – як назвати твір. Конфуцій бо казав: “Коли назва невідповідна, тоді й слова купи не держаться”. Це насамперед треба взяти під увагу! Безліч бо назв існує для цього твору: “біографія”; “автобіографія”; “апокрифічна біографія”; “офіційна біографія”; “спеціальна біографія”; “родовід”; “короткий життєпис...” Але, шкода, всі вони не надаються!” [3, с. 11]. Письменник з іронією констатує, що жодне з жанрових означень майбутнього тексту не підходить: “Біографія?” Так цей твір не стане поруч з біографіями тих “великих людей”, що про них пишуть в “автентичній історії”. “Автобіографія?” Так я ж – не А-Q! Сказати б “офіційна біографія”, так де ж тоді його “апокрифічна біографія?” А сказати “апокрифічна біографія” теж не випадає: адже А-Q не із святих! Що ж до “спеціальної біографії”, то А-Q не удостоївся президентського декрету, що його б він міг передати до Відділу Національної Історії, щоб там створили його “особисте життє”. Хоча й твердять, що в достеменній історії Англії “біографій картярів” немає, корифей літератури Діккенс, як відомо, все ж написав спеціальну біографію картяря. Але таке спроможний зробити тільки корифей; люди мого гатунку – не здатні” [3, с. 11-12]. Таким чином, автор апелює до компетентного читача, який повинен не лише бути обізнаним у жанрологічних тонкощах, а й уміло прочитувати інтертекстуальні маркери.

Аналіз жанрових визначень майбутнього тексту автор продовжує: “Далі йде “родовід”. Але я не знаю, чи маю спільних з А-Q предків, чи ні, а від його синів та внуків доручення написати його “родовід” я не отримував. Може б “короткий життєпис”? Так знову ж, – “повного життєпису” А-Q не існує!” [3, с. 12]. Запропонований жанрологічний аналіз повинен переконати читача у складності письменницької праці, він дає змогу заглянути у його творчу лабораторію.

Зрештою, автор переконується сам (і переконує читача), що “цей твір – таки є його “особисте життє”. Та з огляду на низький стиль моїх писань, що їхня мова, як кажуть критики нової літератури, це “мова візників і продавців напоїв”, я не наважився так неналежно назвати свій твір. Натомість, із шаблонної фрази письменників, що не належать ні до трьох релігій, ані до дев’яток течій китайської старовини, – “Перестань словоблудити, а повертайся ліпше до достеменної історії!” – я вибрав два слова: “достеменна історія” [3, с. 12]. Зауважимо, що згадка про “низький стиль писань” тут зовсім не випадкова: Лу Сінг був справним новатором як у галузі мови, так і в художньому стилі. Письменник “сміливо й рішуче ламав архаїчну книжну мову веньянь” і прагнув створення дійсної народної літератури, мова якої була б близькою і зрозумі-

лою народу [6, с. 189]. Як бачимо, спроба обрати жанрове означення майбутнього тексту зрештою завершується, однак труднощі на цьому на припиняються.

Наступною перешкодою до написання біографії, на думку Лу Сіня, є її зачин, який містить обов’язкову згадку прізвища людини: “За загальним звичаєм, коли вже пишуть біографію, то її обов’язково починають такими словами, як от: “Такий то, а прозивається він так то, з такої то місцевості чоловік.” А я ж зовсім не знаю, яке в А-Q було прізвище” [3, с. 12]. Загальновідомо, що прізвище людини є важливим елементом будь-якої культури, проте особливо важливим воно є для китайця [5]. Власне прізвище для китайця є своєрідним “культурним маркером” – воно є не просто складовою частиною імені людини, воно, завдяки своїй графічній формі та давньому походженню, ідентифікує китайця у соціумі. Крім того, воно виступає символом спорідненості для груп китайців всередині країни за територіальним принципом [5, с. 24]. Тому ситуація з прізвищем А-Q виглядає досить трагічно.

Письменник зазначає, що “одного разу мені здалося, що прізвище його було Чжао, та другого дня це вже звучало для мене не переконливо” [3, с. 12]. Засумніватися автора змусила досить трагічна пригода, що сталася з А-Q (за сюжетом): син “шанованого пана Чжао здобув учене звання сюцяя” і А-Q “заходився хвалитися, що це й для нього велика честь, бо він, мовляв, одного з шанованим паном Чжао роду” [3, с. 12]. Чутка про це зразу долетіла до “шанованого пана Чжао” і той викликав до себе бідного А-Q: “Як, як ти посмів плести отакі нісенітниці? Яким чином міг би я мати отакого, як ти, родича?! <...> Та хіба ти гідний таке прізвище носити?!” [3, с. 13]. Зрештою, “шанований пан” дозволив собі навіть дати доброго ляпаса А-Q за такі “нісенітниці”, тому й не дивно, що останній не відважився доводити, що його прізвище “справді було Чжао” [3, с. 13]. Прізвище це письменник вибрав не випадково, оскільки воно належить до числа найбільш розповсюджених у Китаї (2,3 %) [5, с. 24]. І звичне для китайців звертання “шанований пан (і далі прізвище)” також не випадково повторюється кілька разів. Автор зумів відтворити трагічно-іронічну ситуацію, що була типовою, мабуть, для тогочасного китайського суспільства, де людські якості нівелюються, натомість шанується родова приналежність і суспільний стан: “Після цієї пригоди вже більше ніхто не згадував про його рід, а тому, кінець кінцем, я так і не знаю, як йому було на прізвище” [3, с. 13].

Наступною перешкодою для написання біографії А-Q є те, що автор не знає “як пишеться його ім’я”: “За життя люди кликали його А-гуой, а після смерті ніхто вже більше не згадував. Де ж то там його імені бути “записаним на бамбуку та шовку”! Якщо вже говорити “записано на бамбуку та шов-

ку”, то треба рахувати, що вперше це робить оцей мій твір, тим я й зустрівся з такими труднощами вже з самого початку” [3, с. 13]. Іронічним, а подекуди й саркастичним маркером позначений і цей момент з життя китайців, для яких дати ім’я – це ціла наука. Зазвичай китайське ім’я складається з одного або двох ієрогліфів. Для чоловічих імен прийнято вибирати ієрогліфи, що позначають хоробрість, мужність, а для жіночих такі, що виражають красу і ніжність: “Я пильно обмірковував, чи звук “гуой” пишеться ієрогліфом “кориця”, чи, навпаки, ієрогліфом “шляхетний”, бо вимовляють їх однаковісінько” [3, с. 13]. За життя у людини є два імені – дитяче (згодом так її називають тільки батьки) і звичайне офіційне ім’я, яке значиться в усіх документах. Проте, окрім офіційних імен, у предків китайської нації були ще й прізвиська та імена, які присвоювалися в залежності від тих чи інших подій у житті людини: “Якби А-Q прозвали “місячною альтанкою” або якби день його народження припадав десь на серпень, то він тоді напевно звався б А-“кориця”. Та як у нього не було прозви (а може вона й була, та тільки ніхто її не знав) та оскільки він також ніколи не розсилав друкованих запрошень на день свого народження, то написати “гуой” через “корицю” було б свавіллям з мого боку” [3, с. 13]. Сарказм письменника стає більш уїдлигим, коли він зазначає: “якби мав він старшого або молодшого брата на ім’я А-“багатий”, то тоді б він, напевно, звався А-“шляхетний” [3, с. 13-14].

“Четвертою трудностю” для автора стала вказівка батьківщини А-Q. Адже за китайським звичаєм прізвище узгоджують з відповідною провінцією [с. 5]. Та, на жаль, “прізвище А-Q не дуже певне, а тому й місця його походження не визначиш” [3, 14]. Такі основні атрибутивні ознаки біографії, як прізвище і місце народження героя невідомі, як невідомі і його “минулі діяння”. Власне, мешканці села Вейчжуань, де А-гуй провів більшу частину

свого життя, ніколи не цікавилися його минулим. До того ж і сам А-Q про своє минуле не розповідав, мабуть, через те, що воно було невідоме і йому. У героя не було рідні, і мешкав він “у сільському храмі Ту-гу, храмі бога землеробства” [3, с. 15]. Не було в нього й сталого заняття, працював наймитом-поденником у інших: косив пшеницю, оббивав рис, виконував й інші роботи у господарів. Зрештою, згадували про А-гуя лише тоді, коли потрібні були робочі руки, і зразу про нього забували, коли закінчувалася робота. Не було жодної людини, яка б цікавилася його життям. Все життя його було сповнене лише поразками, але він завжди вважав себе переможцем, обманюючи самого себе своїми “моральними перемогами”. Всі свої невдачі А-Q обертає у своїй голові на вигадані перемоги, сам себе дурить і з того залишається задоволеним. Навіть спроба стати революціонером була невдала: “Всі його прагнення, цілі, надії, перспективи – все пішло з вітром назавжди” [3, с. 52]. І, зрештою, його було страчено за злочин, який він так і не вчинив.

Таким чином, біографічний експеримент Лу Сіня, який постає своєрідним синтезом історичного, біографічного та культурологічного маркерів, став свого часу настільки вдалим, що породив численні наслідування і варіації. Проте не всі сприймали цю повість однозначно, зокрема письменник зауважував: “Мою повість, яка щойно вийшла у світ, спочатку піддав осуду якийсь молодий критик. Потім вони оголосили її порочною, інші – блюзнірською, треті – сатирою, а хтось навіть знайшов у ній холодне знування. Тут я і сам став від страху підозрювати, що замість серця у мене лід. Але все ж я подумав, що кожен письменник бачить людське життя по-своєму, та й кожен читач сприймає твір по-своєму. Для мене буде мати величезне значення, якщо читачі, які не заражені нашою “традиційною думкою”, побачать в моїй повісті щось інше” [3, с. 52].

Література

1. Астрахан Н. Буття літературного твору: Аналітичне та інтерпретаційне моделювання : монографія / Наталія Астрахан. – К. : Академвидав, 2014. – 432 с. – (Серія “Монограф”).
2. Колесник Г.Л. Експериментальна біографія: від минулого до сьогодення / Ганна Колесник // Філологія : наукові праці. – Т. 50. – Вип. 57. – С.117–122.
3. Лу Сінь. Достеменна історія А-к’ю; [переклад з кит. мови і вступна стаття Лідії Голубничої] / Лу Сінь. – Мюнхен : Серія “Для всіх”, 1963. – 64 с.
4. Лу Сінь. Предисловие автора к русскому переводу «Подлинной истории А-кью» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.gramotey.com/books/1269003866.htm>
5. Несина І. Китайське прізвище як важливий елемент культури Китаю / І. Несина // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та літератури. – № 1(19). – 2013. – С. 22–24.
6. Підмогильна Д. Особливості збереження та передачі індивідуального стилю малої прози Лу Сіня в українському перекладі (на прикладі оповідання “Щоденник божевільного”) / Дарія Підмогильна // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. – 2011. – Вип. 54. – С. 188–195.
7. Підмогильна Д. Осмислення зв’язків “тіла” й “душі” у збірці Лу Сіня “Дикі трави” / Дарія Підмогильна // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та літератури. – 2012. – Вип. 18. – С. 68–70.

8. Позднеева Л.Д. Лу Синь. Жизнь и творчество / Л.Д. Позднеева. – М. : МГУ, 1959. – 572 с.
9. Родионов А.А. Лао Шэ и проблема национального характера в китайской литературе XX века. – СПб. : Изд-во «Роза мира», 2006. – 263 с.
10. Семанов В.И. Лу Синь и его предшественники / В.И. Семанов. – М. : Наука, 1967. – 148 с.
11. Сорокин В.Ф. Формирование мировоззрения Лу Синя / В.Ф.Сорокин. – М. : Изд-во Восточной литературы, 1958. – 195 с.
12. Эйшлин Л.З. О сюжетной прозе Лу Синя // Лу Синь. Повести и рассказы. – М. : Худож. литература, 1971. – С.5–30.
13. Федоренко Н.Т. Очерки современной китайской литературы / Н.Т. Федоренко. – М. : Худож. литература, 1953. – 256 с.
14. Червінська О.В. Аргументи форми : монографія / О.В. Червінська. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2015. – 384 с.
15. Buisine A. Biofictions / Alain Buisine // Revues des Sciences Humaines. Le Biographique. – 1991. – № 224. – P. 7–13.
16. O'Dwyer M. Julien Green et l'art de la biographie / Michael O'Dwyer // Питання літературознавства : наук. зб. / гол. ред. О. В. Червінська. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2014. – Вип. 89. – С. 137–152.

Наталья Никорьяк

**БИОГРАФИЧЕСКИЕ ЭКСПЕРИМЕНТЫ ЛУ СИНЯ
(НА ПРИМЕРЕ ПОВЕСТИ "ПОДЛИННАЯ ИСТОРИЯ А-Q")**

Аннотация. Анализируется творческий эксперимент Лу Синя в жанре биографии на примере повести "Подлинная история А-Q". Отмечается, что повесть выступает как обобщенная биография китайского общества начала XX в. и фикциональная биография "выдающейся личности" указанной эпохи – главного персонажа А-Q. Подчеркивается, что биографический опыт Лу Синя заключается в своеобразном синтезе исторического, биографического и культурологического маркеров. Подчеркивается и влияние психоаналитических биографических работ на творческую манеру писателя.

Ключевые слова: Лу Синь, "Подлинная история А-Q", биография, фикциональная биография, трагическая ирония, читатель.

Nikoriak Natalia

**BIOGRAPHICAL EXPERIMENTS OF LU XUN
(ON THE EXAMPLE OF "THE TRUE STORY OF AH Q")**

Abstract. The article analyzes a creative experiment of Lu Xun in the genre of biography on the example of "The True Story of Ah Q". It is stated that the story appears as a general biography of the Chinese society of the early XX century and a biographical fiction of an "outstanding personality" of the given epoch, the main character Ah Q. It is stressed that the biographical experiment of Lu Xun is a particular synthesis of historical, biographical and cultural markers. The impact of psychoanalytic biographical works on the creative writer's style is also accentuated.

Keywords: Lu Xun, biography, biographical fiction, tragic irony, reader.

Стаття надійшла до редакції 6.06.2016 р.

Никорьяк Наталья Валеріанівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.